PRAVILNIK O NAČINU I POSTUPKU UTVRĐIVANJA PORESKE OSNOVICE POREZA NA DOHODAK GRAĐANA NA NEPRIJAVLJENE PRIHODE UNAKRSNOM PROCENOM

(„Službeni glasnik RS", broj 61/06)

OSNOV DONOŠENJA: Član 60. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05 i 85/05)

DONOSILAC: Ministar finansija

Član 1.

Ovim pravilnikom bliže se uređuje način i postupak utvrđivanja poreske osnovice poreza na dohodak građana na neprijavljeni prihod unakrsnom procenom iz člana 59. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05 i 85/05 – u daljem tekstu: ZPPPA) koji se, na osnovu člana 59. stav 3. ZPPPA, oporezuje kao drugi prihod prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Član 2.

Osnovicu poreza na dohodak građana na drugi neprijavljeni prihod (u daljem tekstu: poreska osnovica) Poreska uprava utvrđuje unakrsnom procenom, i to:

1) fizičkim licima i preduzetnicima koji su prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana dužni da nadležnom poreskom organu podnesu poresku prijavu za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za ostvareni dohodak u godini za koju se vrši utvrđivanje ovog poreza;
2) fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 186. stav 1. ZPPPA, koji su Poreskoj upravi u zakonskom roku podneli prijavu za evidenciju njihove ukupne imovine u zemlji i inostranstvu sa stanjem imovine na dan 1. januara 2003. godine;
3) fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 186. stav 1. ZPPPA, koji Poreskoj upravi nisu u zakonskom roku podneli prijavu za evidenciju njihove ukupne imovine u zemlji i inostranstvu sa stanjem imovine na dan 1. januara 2003. godine, iako su bili dužni da pomenutu prijavu podnesu s obzirom na ukupnu vrednost njihove imovine u zemlji i inostranstvu sa stanjem na dan 1. januara 2003. godine;
4) fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 186. stav 4. ZPPPA, koji su Poreskoj upravi u zakonskom roku podneli prijavu za evidenciju njihove ukupne imovine u zemlji i inostranstvu sa stanjem imovine na dan 1. januara 2003. godine.

Član 3.

Fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 2. tačka 1) ovog pravilnika, poreska osnovica unakrsnom procenom utvrđuje se u iznosu razlike između vrednosti njihove neto imovine na kraju i na početku kalendarske godine za koju se poreska osnovica utvrđuje (u daljem tekstu: kalendarska godina), uvećana za procenjene izdatke za privatne potrebe i umanjena za iznos prijavljenog dohotka za kalendarsku godinu.

Član 4.

Vrednost neto imovine fizičkog lica i preduzetnika iz člana 2. tačka 1) ovog pravilnika na početku kalendarske godine, u smislu ovog pravilnika, čini zbir ukupne vrednosti njegove imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA, sa stanjem na dan 1. januara kalendarske godine.

Vrednost neto imovine fizičkog lica i preduzetnika iz stava 1. ovog člana na kraju kalendarske godine, u smislu ovog pravilnika, čini zbir vrednosti njegove imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA sa stanjem na dan 31. decembra kalendarske godine, njegove imovine koja je u kalendarskoj godini stečena teretno i otuđena teretno ili besteretno, iznosa njegovih sredstava upotrebljenih za gradnju ili kupovinu imovine na ime, odnosno u korist trećih lica u kalendarskoj godini, vrednosti njegove imovine i iznosa njegovih sredstava koja su u kalendarskoj godini data u humanitarne svrhe ili kao donacija, iznosa sredstava plaćenih na ime zakupa, osiguranja i obezbeđenja imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA, iznosa sredstava koja su mu isplaćena na ime naknade štete za krađu ili uništenje dela njegove imovine u kalendarskoj godini, kao i vrednosti druge imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA stečene i otuđene u kalendarskoj godini.

Procenjeni izdaci za privatne potrebe za kalendarsku godinu, u smislu ovog pravilnika, iznose nula dinara.

Za fizička lica i preduzetnike iz stava 1. ovog člana prijavljenim dohotkom, u smislu ovog pravilnika, smatra se zbir dohotka navedenog u poreskoj prijavi za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za kalendarsku godinu za koju se vrši unakrsna procena koju je fizičko lice, odnosno preduzetnik u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana podneo nadležnom poreskom organu, prihoda od kapitala, kapitalnog dobitka, dobitaka od igara na sreću ostvarenih u kalendarskoj godini i vrednosti njegove imovine koju je u kalendarskoj godini stekao nasleđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način.

Ako fizičko lice, odnosno preduzetnik nije podneo poresku prijavu za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za kalendarsku godinu, a prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana je bio dužan da podnese navedenu poresku prijavu, prijavljenim dohotkom, u smislu ovog pravilnika, smatra se trostruki iznos prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u kalendarskoj godini, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ukoliko fizičko lice, odnosno preduzetnik ne dokaže da je u kalendarskoj godini ostvario veći dohodak.

Ako je rezidentno fizičko lice, odnosno preduzetnik u kalendarskoj godini bio upućen u inostranstvo radi obavljanja poslova za rezidentno pravno lice, u slučaju iz stava 5. ovog člana, prijavljenim dohotkom, u smislu ovog pravilnika, smatra se petostruki iznos prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u kalendarskoj godini, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ukoliko fizičko lice, odnosno preduzetnik ne dokaže da je u kalendarskoj godini ostvario veći dohodak.

Član 5.

U imovinu koju je fizičko lice i preduzetnik iz člana 2. tač. 1)-4) ovog pravilnika stekao i otuđio teretno ili besteretno, koju je gradio ili kupio na ime, odnosno u korist trećih lica, koju je dao u humanitarne svrhe ili kao donaciju i koja je ukradena ili uništena, u smislu ovog pravilnika, spada imovina iz člana 186. stav 2. ZPPPA.

U imovinu koju je fizičko lice i preduzetnik iz člana 2. tač. 1)-4) ovog pravilnika stekao nasleđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, pored imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA, spada i druga imovina stečena nasleđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, ako je upotrebljena za teretno sticanje imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA.

Član 6.

Ako ovim pravilnikom nije drukčije propisano, vrednost neto imovine iz člana 4. st. 1, 2. i 4. ovog pravilnika, jeste vrednost imovine u trenutku njenog sticanja iskazana u validnim ispravama i drugim dokazima o sticanju te imovine, ukoliko nije niža od tržišne vrednosti.

Ukoliko Poreska uprava u postupku utvrđivanja vrednosti neto imovine iz stava 1. ovog člana oceni da je vrednost imovine ili dela te imovine iskazana u validnim ispravama i drugim dokazima o sticanju imovine, niža od tržišne vrednosti, Poreska uprava utvrđuje vrednost neto imovine, odnosno njenog dela u visini tržišne vrednosti u trenutku sticanja.

Tržišnu vrednost nepokretnosti i motornih vozila iz člana 186. st. 2. tač 1) i 4) ZPPPA, Poreska uprava utvrđuje na način na koji se utvrđuje poreska osnovica poreza na prenos apsolutnih prava.

Član 7.

Vrednost akcija, u smislu ovog pravilnika, čini njihova knjigovodstvena vrednost na vlasničkom računu vlasnika hartija od vrednosti, odnosno tržišna vrednost iskazana na berzi na dan 1. januara, odnosno 31. decembra kalendarske godine. Ukoliko u kalendarskoj godini nije bilo promena na vlasničkom računu, kao vrednost akcija na dan 31. decembra kalendarske godine uzima se knjigovodstvena vrednost evidentirana na vlasničkom računu hartija od vrednosti, odnosno tržišna vrednost iskazana na berzi na dan 1. januara kalendarske godine.

Vrednost udela, u smislu ovog pravilnika, čini njihova vrednost evidentirana od strane nadležnog organa u registru privrednih subjekata na dan 1. januara, odnosno 31. decembra kalendarske godine. Ukoliko u kalendarskoj godini u vezi vrednosti udela nije bilo promena u registru privrednih subjekata, kao vrednost udela na dan 31. decembra kalendarske godine uzima se njihova evidentirana vrednost na dan 1. januara kalendarske godine.

Vrednost štednih uloga, u smislu ovog pravilnika, predstavlja iznos pozitivnog salda štednih uloga fizičkog lica i preduzetnika na dan 1. januara, odnosno 31. decembra kalendarske godine kod banaka u zemlji i inostranstvu.

Vrednost neto imovine - objekata iz člana 186. stav 2. tačka 1) ZPPPA koji se grade na osnovu odobrenja za gradnju prema tehničkoj dokumentaciji za izgradnju objekta, a čija izgradnja nije završena u kalendarskoj godini, utvrđuje se srazmerno stepenu izgrađenosti objekta, polazeći od podataka iz glavnog projekta izdatog u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja u odnosu na ukupnu vrednost objekta iskazanu u predmeru i

predračunu radova, ukoliko avansno nije plaćen veći iznos sredstava.

Vrednost neto imovine - objekata iz člana 186. stav 2 tačka 1) ZPPPA za čiju izgradnju nije izdato odobrenje za gradnju, a čija izgradnja nije završena u kalendarskoj godini, utvrđuje se u visini vrednosti izvedenih radova na osnovu dokaza fizičkog lica i preduzetnika o uloženim sredstvima u izgradnju takvog objekta, a u njihovom nedostatku na osnovu procene Poreske uprave.

Vrednost neto imovine – objekata iz člana 186. stav 2. tačka 1) ZPPPA koji se u kalendarskoj godini rekonstruišu, dograđuju, adaptiraju ili saniraju, a navedeni radovi nisu završeni u kalendarskoj godini, utvrđuje se srazmerno u odnosu na ukupnu vrednost radova na rekonstrukciji, dogradnji, adaptaciji ili sanaciji iskazanih u aktu izdatom od strane nadležnog organa za izvođenje navedenih radova.

Vrednost izvedenih građevinskih i drugih radova na objektima iz stava 6. ovog člana koji se izvode bez akta izdatog od strane nadležnog organa, a nisu završeni u kalendarskoj godini, utvrđuje se u visini vrednosti izvedenih radova na osnovu dokaza fizičkog lica i preduzetnika o uloženim sredstvima na izvođenju tih radova, a u njihovom nedostatku na osnovu procene Poreske uprave.

Vrednost imovine iz člana 186. stav 2. tač. 3) i 4) ZPPPA koja je u kalendarskoj godini kupljena na kredit ili lizing, a njena otplata nije izvršena u celosti u kalendarskoj godini, utvrđuje se u visini iznosa rata koje je fizičko lice, odnosno preduzetnik platilo u skladu sa ugovorom o kreditu, odnosno ugovorom o lizingu u kalendarskoj godini.

Član 8.

Vrednost neto imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA koja je u kalendarskoj godini stečena teretno i otuđena teretno ili besteretno, utvrđuje se na način propisan odredbama čl. 6. i 7. ovog pravilnika.

Član 9.

Utvrđivanju poreske osnovice unakrsnom procenom fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 2. tačka 1) ovog pravilnika, Poreska uprava pristupa posle isteka zakonskog roka za podnošenje poreske prijave za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za godinu za koju se utvrđuje poreska osnovica.

Za fizička lica i preduzetnike iz stava 1. ovog člana, prvo utvrđivanje poreske osnovice unakrsnom procenom Poreska uprava može da izvrši u 2007. godini za kalendarsku 2006. godinu.

Član 10.

Fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 2. tačka 2) ovog pravilnika, Poreska uprava utvrdiće jedinstvenu poresku osnovicu unakrsnom procenom za period od 1. januara 2003. godine do 31. decembra 2005. godine.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, jedinstvena poreska osnovica utvrđuje se u iznosu razlike između vrednosti njihove neto imovine sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine i sa stanjem na dan 1. januara 2003. godine, uvećana za procenjene izdatke za privatne potrebe u tom periodu i umanjena za iznos prijavljenog dohotka za godine u tom periodu.

Vrednost neto imovine fizičkog lica i preduzetnika iz stava 1. ovog člana sa stanjem na dan 1. januara 2003. godine, u smislu ovog pravilnika, čini zbir vrednosti ukupne njegove imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA iskazan u podnetoj prijavi za evidenciju ukupne imovine u zemlji i inostranstvu.

Vrednost neto imovine fizičkog lica i preduzetnika iz stava 1. ovog člana sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine, u smislu ovog pravilnika, čini zbir vrednosti njegove imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine, vrednosti njegove imovine koja je u periodu od 1. januara 2003. godine do 31. decembra 2005. godine stečena teretno i otuđena teretno i besteretno, iznosa sredstava upotrebljenih za gradnju ili kupovinu imovine na ime, odnosno u korist trećih lica u tom periodu, vrednosti njegove imovine i iznosa sredstava koja su u tom periodu data u humanitarne svrhe ili kao donacija, iznosa sredstava plaćenih na ime zakupa, osiguranja i obezbeđenja imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA, iznosa sredstava koja su fizičkom licu, odnosno preduzetniku isplaćena na ime naknade štete za krađu ili uništenje dela njegove imovine u tom periodu, kao i vrednosti druge imovine iz člana 186. stav 2. ZPPPA stečene i otuđene u tom periodu.

Procenjeni izdaci za privatne potrebe za period iz stava 1. ovog člana, u smislu ovog pravilnika, iznose nula dinara.

Za fizička lica i preduzetnike iz stava 1. ovog člana, prijavljenim dohotkom, u smislu ovog pravilnika, smatra se zbir dohotka navedenog u poreskim prijavama za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za 2003, 2004. i 2005. godinu, koje su u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana podnete nadležnom poreskom organu, prihoda od kapitala, kapitalnog dobitka, dobitaka od igra na sreću koje su ostvarili u tom periodu i vrednosti imovine koju je fizičko lice, odnosno preduzetnik u tom periodu stekao nasleđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način.

Ako fizičko lice, odnosno preduzetnik nije podneo poresku prijavu za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana za jednu ili više godina iz stava 6. ovog člana, a prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana je bilo dužno da podnese navedenu poresku prijavu, prijavljenim dohotkom smatra se dohodak utvrđen rešenjem Poreske uprave u postupku poreske kontrole za godinu, odnosno godine za koje nije podneta poreska prijava za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana.

Ako Poreska uprava, u slučaju iz stava 7. ovog člana, u postupku poreske kontrole nije utvrdila dohodak fizičkog lica, odnosno preduzetnika, prijavljenim dohotkom, u smislu ovog pravilnika, smatra se četvorostruki iznos prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini, odnosno godinama za koje nije podneta poreska prijava za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ukoliko fizičko lice, odnosno preduzetnik ne dokaže da je ostvario veći dohodak.

Ako je rezidentno fizičko lice, odnosno preduzetnik u periodu iz stava 1. ovog člana bio upućen u inostranstvo radi obavljanja poslova za rezidentno pravno lice, u slučaju iz stava 8. ovog člana, prijavljenim dohotkom, u smislu ovog pravilnika, smatra se desetostruki iznos prosečne godišnje zarade po zaposlenom isplaćene u Republici u godini, odnosno godinama za koje nije podneta poreska prijava za utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak građana, prema podacima republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ukoliko fizičko lice, odnosno preduzetnik ne dokaže da je ostvario veći dohodak.

Član 11.

Vrednost neto imovine iz člana 10. ovog pravilnika za fizička lica i preduzetnike iz člana 2. tačka 2) ovog pravilnika, utvrđuje se na način propisan odredbama čl. 6. i 7. ovog pravilnika.

Član 12.

Fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 2. tačka 3) ovog pravilnika, Poreska uprava utvrdiće jedinstvenu poresku osnovicu unakrsnom procenom za period od 1. januara 2003. godine do 31. decembra 2005. godine.

Fizičkim licima i preduzetnicima iz stava 1. ovog člana, unakrsna procena jedinstvene poreske osnovice primenjuje se na celokupnu njihovu imovinu.

Celokupnom imovinom iz stava 2. ovog člana, u smislu ovog pravilnika, smatra se imovina iz člana 186. stav 2. ZPPPA sa stanjem imovine na dan 31. decembra 2005. godine.

U postupku utvrđivanja vrednosti neto imovine i jedinstvene poreske osnovice fizičkim licima i preduzetnicima iz stava 1. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe čl. 6. i 7. i člana 10. st. 2, 4, 5, 6, 7, 8. i 9. ovog pravilnika.

Vrednost neto imovine za fizička lica i preduzetnike iz stava 1. ovog člana na dan 1. januara 2003. godine, u smislu ovog pravilnika, iznosi nula dinara.

Član 13.

Fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 2. tačka 4) ovog pravilnika, Poreska uprava utvrdiće jedinstvenu poresku osnovicu unakrsnom procenom za period od 1. januara 2003. godine do 31. decembra 2005. godine.

U postupku utvrđivanja vrednosti neto imovine i jedinstvene poreske osnovice fizičkim licima i preduzetnicima iz stava 1. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe čl. 6. i 7. i člana 10. st. 2-9. ovog pravilnika.

Član 14.

Fizičkim licima i preduzetnicima iz člana 2. tač. 2)-4) ovog pravilnika prema kojima je pokrenut postupak utvrđivanja jedinstvene poreske osnovice unakrsnom procenom za period od 1. januara 2003. godine do 31. decembra 2005. godine na način propisan odredbama čl. 10-13. ovog pravilnika, poreska osnovica unakrsnom procenom ubuduće se može utvrđivati samo za kalendarsku godinu, počev od 2007. godine za kalendarsku 2006. godinu.

Član 15.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".